PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2021/678

ze dne 23. dubna 2021,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1350, kterým se Litevské republice poskytuje dočasná podpora podle nařízení (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 ([1]), a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Na žádost Litvy ze dne 7. srpna 2020 poskytla Rada Litvě dne 25. září 2020 finanční pomoc ve formě půjčky v maximální výši 602 310 000 EUR s průměrnou dobou splatností nejvýše 15 let s cílem doplnit vnitrostátní úsilí Litvy při řešení dopadů rozšíření onemocnění COVID-19 a reagovat na socioekonomické důsledky tohoto onemocnění pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné.

(2) Půjčka měla být Litvou použita k financování režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření podle článku 3 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2020/1350 ([2]).

(3) Rozšíření onemocnění COVID-19 v Litvě nadále imobilizuje značnou část pracovní síly. To vedlo k náhlému a prudkému nárůstu veřejných výdajů v Litvě, pokud jde o opatření uvedená v čl. 3 písm. a) a b) prováděcího rozhodnutí (EU) 2020/1350.

(4) Rozšíření onemocnění COVID-19 a mimořádná opatření, která Litva v letech 2020 a 2021 provedla s cílem omezit výskyt uvedeného rozšíření a jeho socioekonomické a zdravotní důsledky, měly a nadále mají dramatický dopad na veřejné finance. Podle prognózy Komise z podzimu 2020 měla Litva ke konci roku 2020 vykazovat schodek veřejných financí ve výši 8,4 % a veřejný dluh ve výši 47,2 % hrubého domácího produktu (HDP). V roce 2021 by měl schodek veřejných financí a veřejný dluh Litvy činit 6,0 % HDP a 50,7 % HDP. Podle předběžné prognózy Komise na zimu 2021 se předpokládá, že se HDP Litvy v roce 2021 zvýší o 2,2 %.

(5) Dne 11. března 2021 Litva požádala Unii o další finanční pomoc ve výši 354 950 000 EUR, která by nadále doplňovala její vnitrostátní úsilí v letech 2020 a 2021 při řešení dopadu rozšíření onemocnění COVID-19 a reagovala na socioekonomické důsledky výskytu tohoto onemocnění pro pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné. To se týká zejména opatření uvedených v 6. až 8. bodě odůvodnění.

(6) V „zákonu o zaměstnanosti č. XII-2470“ ze dne 21. června 2016 ve znění z roku 2020 ([3]), jak je uvedeno v čl. 3 písm. a) prováděcího rozhodnutí (EU) 2020/1350, zavedla Litva program výplaty dotací pro zaměstnance na pokrytí předpokládané mzdy pro každého zaměstnaného člověka, který dočasně nevykonával pracovní činnost, jako podporu během nouzového stavu nebo karantény. Před 1. lednem 2021 si zaměstnavatel mohl vybrat mezi

([1]) Úř. věst. L 159, 20.5.2020, s. 1.

([2]) Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2020/1350 ze dne 25. září 2020, kterým se Litevské republice poskytuje dočasná podpora podle nařízení (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 (Úř. věst. L 314, 29.9.2020, s. 35).

([3]) Článek 41 část 2-1 „zákona o zaměstnanosti č. XII-2470“ ze dne 21. června 2016, ve znění zákona č. XIII-2822 ze dne 17. března 2020, zákona č. XIII-2846 ze dne 7. dubna 2020, zákona č. XIII-3005 ze dne 4. června 2020 a zákona č. XIV-131 ze dne 23. prosince 2020.

dotacemi, které pokryjí 70 % mzdy, a to do výše maximálně 1,5násobku minimální mzdy, nebo 90 % mzdy (100 % v případě zaměstnanců ve věku 60 let a více), a to až do výše minimální mzdy. Od 1. ledna 2021 může zaměstnavatel obdržet dotace na pokrytí 100 % platu až do výše 1,5násobku minimální mzdy. Zaměstnavatelé, kteří se tohoto programu zúčastnili, si musejí ponechat alespoň 50 % svých zaměstnanců po dobu alespoň tří měsíců poté, co skončí výplata dotace.

(7) Podle „zákona o zaměstnanosti č. XII-2470“ ze dne 21. června 2016, ve znění z roku 2020, jak je uvedeno v čl. 3 písm. a) prováděcího rozhodnutí (EU) 2020/1350, byly dotace vypláceny rovněž zaměstnancům vracejícím se do práce poté, co dočasně nevykonávali pracovní činnost ([4]), a to až po dobu šesti měsíců po jejich návratu do práce. Výše dotací vyplacených v prvním a druhém měsíci po návratu do práce by mohla činit až 100 % zaměstnancovy mzdy, ve třetím a čtvrtém měsíci 50 % a v pátém a šestém měsíci 30 %, přičemž výše vyplácené částky může v závislosti na hospodářské činnosti vykonávané zaměstnavatelem dosáhnout výše minimální mzdy, nebo dvojnásobku minimální mzdy. Tyto dotace lze považovat za opatření podobné režimům zkrácené pracovní doby podle nařízení (EU) 2020/672, neboť jejich cílem bylo poskytnout podporu příjmu zaměstnanců a pomoci zachovat stávající pracovní poměry.

(8) Orgány rovněž zavedly příspěvky pro osoby samostatně výdělečně činné, včetně osob samostatně výdělečně činných, které vykonávají zemědělskou činnost pro zemědělský podnik či hospodářství o velikosti nejméně čtyř ekonomických jednotek, jak je uvedeno v čl. 3 písm. b) prováděcího rozhodnutí (EU) 2020/1350. Uvedené opatření bylo v roce 2020 změněno ([5]). V roce 2020 činil uvedený příspěvek 257 EUR a byl vyplacena během období karantény a nouzového stavu a následujících dvou měsíců. V roce 2021 činí tento příspěvek 260 EUR a vyplácí se během období karantény a nouzového stavu a následující měsíc. Příspěvky pro osoby samostatně výdělečně činné lze považovat za opatření podobné režimům zkrácené pracovní doby podle nařízení (EU) 2020/672, neboť jejich cílem je ochrana osob samostatně výdělečně činných nebo podobných kategorií pracovníků před snížením či ztrátou příjmů.

(9) Litva splňuje podmínky pro žádost o finanční pomoc, které stanoví článek 3 nařízení (EU) 2020/672. Litva předložila Komisi příslušné důkazy, že skutečné a plánované veřejné výdaje od 1. února 2020 vzrostly o 1 101 607 198 EUR z důvodu vnitrostátních opatření přijatých s cílem řešit socioekonomické dopady rozšíření onemocnění COVID-19. To představuje náhlý a prudký nárůst, neboť souvisí s rozšířením stávajících vnitrostátních opatření přímo souvisejících s režimy zkrácené pracovní doby a podobnými opatřeními, které se vztahují na značnou část podniků a pracovní síly v Litvě. Litva financovala 144 347 198 EUR ze zvýšené částky výdajů z finančních prostředků Unie.

(10) V souladu s článkem 6 nařízení (EU) 2020/672 Komise Litvu konzultovala a ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných veřejných výdajů přímo související s režimy zkrácené pracovní doby a podobnými opatřeními, jak je uvádí žádost Litvy ze dne 11. března 2021.

(11) Měla by tudíž být poskytnuta finanční pomoc s cílem pomoci Litvě řešit socioekonomické dopady vážného narušení ekonomiky způsobeného rozšířením onemocnění COVID-19. Komise by měla přijmout rozhodnutí týkající se splatnosti, velikosti a uvolňování tranší a dílčích tranší v úzké spolupráci s vnitrostátními orgány.

(12) Litva a Komise by měly toto rozhodnutí zohlednit v dohodě o půjčce uvedené v čl. 8 odst. 2 nařízení (EU) 2020/672.

(13) Toto rozhodnutí by nemělo předjímat výsledek případných řízení o narušení fungování vnitřního trhu, která mohou proběhnout, a to zejména podle článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU. Rovněž nezprošťuje členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 108 Smlouvy o fungování EU.

([4]) Článek 41 část 2-4 „zákona o zaměstnanosti č. XII-2470“ ze dne 21. června 2016, ve znění zákona č. XIII-2882 ze dne 7. května 2020 a zákona č. XIII-3005 ze dne 4. června 2020.

([5]) Článek 5-1 „zákona o zaměstnanosti č. XII-2470“ ze dne 21. června 2016, ve znění zákona č. XIII-2822 ze dne 17. března 2020, zákona č. XIII-2846 ze dne 7. dubna 2020, zákona č. XIII-2877 ze dne 30. dubna 2020 a zákona č. XIV-35 ze dne 3. prosince 2020.

(14) Litva by měla Komisi pravidelně informovat o provádění plánovaných veřejných výdajů, aby mohla Komise posoudit rozsah, v němž Litva tyto výdaje provedla.

(15) Při rozhodování o poskytnutí finanční pomoci byly vzaty v úvahu stávající a očekávané potřeby Litvy, jakož i žádosti o finanční pomoc podle nařízení (EU) 2020/672, které již podaly nebo plánují podat další členské státy, přičemž byly uplatněny zásady rovného zacházení, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Prováděcí rozhodnutí (EU) 2020/1350 se mění takto:

1) Článek 2 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Unie poskytne Litvě půjčku v maximální výši 957 260 000 EUR. Půjčka má maximální průměrnou dobu splatnosti nejvýše 15 let.“;

b) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. První tranše bude uvolněna v závislosti na vstupu dohody o půjčce podle čl. 8 odst. 2 nařízení (EU) 2020/672 v platnost. Veškeré další tranše se uvolní v souladu s podmínkami takové dohody o půjčce nebo případně s výhradou vstupu dodatku k této dohodě nebo pozměněné dohody o půjčce v platnost.“

2) Článek 3 se nahrazuje tímto:

„*Článek 3*

Litva může financovat tato opatření:

a) dotace na mzdy zaměstnanců během období, kdy nevykonávali pracovní činnost, jak jsou uvedeny v článku 41 „zákona o zaměstnanosti č. XII-2470“ ze dne 21. června 2016, jaky byly změněny v roce 2020;

b) dotace na mzdy zaměstnanců po období, kdy nevykonávali pracovní činnost, jak jsou uvedeny v článku 41 „zákona o zaměstnanosti č. XII-2470“ ze dne 21. června 2016, jak byly změněny v roce 2020;

c) příspěvky pro osoby samostatně výdělečně činné, jak jsou uvedeny v článku 5-1 „zákona o zaměstnanosti č. XII-2470“ ze dne 21. června 2016, jak byly změněny v roce 2020;

d) příspěvky pro osoby samostatně výdělečné činné vykonávající činnost v zemědělství, jak jsou uvedeny v článku 5-2 „zákona o zaměstnanosti č. XII-2470“ ze dne 21. června 2016, jak byly změněny v roce 2020.

3) Článek 4 se nahrazuje tímto:

„*Článek 4*

1. Litva informuje Komisi do 30. března 2021 a následně každých šest měsíců o provádění plánovaných veřejných výdajů, a to až do doby, kdy budou tyto plánované veřejné výdaje v plné výši provedeny.

2. Pokud opatření uvedená v článku 3 vycházejí z plánovaných veřejných výdajů a vztahuje-li se na ně prováděcí rozhodnutí, kterým se mění prováděcí rozhodnutí (EU) 2020/1350, informuje Litva Komisi do šesti měsíců ode dne přijetí uvedeného pozměňujícího prováděcího rozhodnutí a následně každých šest měsíců o provádění plánovaných veřejných výdajů, a to až do doby, kdy budou tyto plánované veřejné výdaje v plné výši provedeny.“

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Litevské republice.

Toto rozhodnutí nabývá účinku dnem oznámení příjemci.

Článek 3

Toto rozhodnutí bude zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 23. dubna 2021.

Za Radu
předsedkyně
A. P. ZACARIAS